

Koonnut toimintojen skenaariovaihtoehtoista Merja Turpeinen 28.4.2022

AMMATILLISET TYÖPAJAT – tiivistelmä päätösten vaikutusten ennakoarvioinnista

Vaihtoehdot: V0 Järvenpään kaupunki järjestää ja tuottaa ammatillista työpajatoimintaa itse, V1 Ei järjestetä eikä tuoteta, V2 Kaupunki järjestää, mutta yritykset tuottavat ammatillisen työpajatoiminnan

Strategiavaikutukset

V0 Mikäli työpajatoiminnan järjestäminen ja tuottaminen säilyvät kaupungilla, myös henkilöstö, sen osaaminen, yhteisöohjautuvuuden kehittäminen sekä tuottamis- ja järjestämisoosaaminen säilyvät kaupungilla, samoin toiminnan edellyttämät kustannukset investointitarpeineen. Vuonna 2022 työpajojen alijäämä on tuottojen ja kulujen jälkeen noin -318 k €. Työpajatoiminnan järjestäminen omna toimintana on imagolisesti kaupungille positiivinen asia.

V2 Mikäli yhdistykset tai yritykset toimisivat palvelun tuottajina, edellyttäisi palvelu hankintalainmukaista kilpailutusta. Kaupungin tuottamia vastaavia työpajapalveluja voisi olla haasteellista saada hankittua ulkopuolelta. Mikäli palvelu hankittaisiin ulkopuoliselta taholta, vähenisivät henkilöstö kaupungilta ja paineet kiinteistöjen kustannuksista. Palvelun tuottamisoosaaminen siirtyisi palveluntuottajille. Kustannukset siirtyisivät palvelun tuottamisesta palvelun hankintaan. Lopulliset kustannukset selviäisivät vasta hankintakilpailun tuloksena. Mikäli palvelu hankittaisiin yritykseltä, sisältyy hintaan myös tavoite liikevoitosta.

V1 Mikäli työpajatoimintaa ei järjestettäisi lainkaan, kuntalaisten työllistymisen ja vaikuttamisen mahdollisuudet kaventuisivat merkittävästi. Välittömät kustannukset (v. 2022 n. -318 k€) poistuisivat, mutta välillisiä, määrällisesti vaikeasti arvioitavia kustannuksia syntyisi kuntalaisten vähentyvien mahdollisuuksien myötä, koska vastaavia palveluja ei ole saatavissa tai palvelut ovat vaikeasti korvattavissa. Toimintaympäristön muutokset (oppivelvollisuusikä laajentuminen 2021 ja Te-palvelujen järjestämistä vastuun siirto valtiolta kunnille 2024) lisäävät nyt ja tulevaisuudessa tarvetta vaihtoehtoisille oppimisympäristöille.

Vaikutukset ihmisiin

V1 vähentäisi oleellisesti kuntalaisten vaikuttamisen, opintojen loppuun saattamisen ja työllistymisen mahdollisuuksia. Mikäli toimintaa järjestetään, ei palvelun järjestäjätaholla pitäisi olla asiakkaan kannalta merkitystä. V0 on palvelun tuottaminen ja kehittäminen on kaupungin omissa käsissä. V2 on kaupunki velvollinen valvomaan hankkimansa palvelun laatua ja toteutumista. Työpajatoiminta ja sen puuttuminen kohdistuvat paitsi työpajatoimintaan osallistuviin, myös välillisesti heidän perheisiinsä ja muuhun lähipiiriin. Toiminta tukee asiakkaan pyrkimyksiä taloudelliseen riippumattomuuteen sekä työllisyyteen.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

Riippumatta järjestävästä tahosta työpajatoiminnalla ei ole välittömiä ympäristövaikutuksia, ellei työpajatoiminnan edustama toimiala liity suoraan ympäristöön tai ilmastoon vaikuttaviin tehtäviin.

Vaikutukset henkilöstöön ja talouteen

V0 työpajatoiminta säilyisi työmuotona, ja henkilöstö ja kustannukset kaupungilla. V2 siirtyvät kustannukset hankintamenoihin, mutta eivät välttämättä tuo säästöjä. Lopulliset kustannukset selviäisivät vasta hankintakilpailun tuloksena. Henkilöstölle tämä voisi merkitä irtisanomista tai esim. siirtymistä uuden työntekijän palvelukseen (esim. liikkeen luovutuksen periaatteella). V1 merkitsisi henkilöstövähennyksiä (-8,5 htv:ta v. 2022 tilanne) sekä muiden kustannusten vähennyksiä, osaamisen vähentymistä sekä työttömyyden uhkaa irtisanottaville työntekijöille. Palvelujen tuottavuus vähenisi merkittävästi, mikäli työpajatoiminta työmuotona häviäisi kokonaan, koska työpajatoiminta ei ole korvattavissa muilla palveluilla.

Vaikutukset yrityksiin

Mikäli kaupunki hankkisi työpajatoiminnan tulevaisuudessa kaupungin ulkopuoliselta taholta, lisäksi se yritysten ja/tai kolmannen sektorin toimijoiden palveluntuottamisen mahdollisuuksia, työpaikkoja sekä ansaintamahdollisuuksia.

JOUTSIKKI Lapsiperheiden hyvinvoinninohjaus - tiivistelmä päätösten vaikutusten ennakoarvioinnista

Vaihtoehdot: V0 Joutsikin toiminta muutoksessa, V1 Joutsikin toiminta laajenee elinkaarimallin mukaiseksi 2022, V2 Lapsi- ja perhetyö järjestöjen kautta toteutettuna

Strategiavaikutukset

V1 Palvelumme on laajentunut avoimeen kohtaamispaikkatoimintaan Perhetalo Joutsikissa ja pidämme painopisteen tällä hetkellä yksilö- ja perhetapaamisissa. Nämä ovat ydinosaamistamme ja perheiden toive (EVAUS-kyselyn tulokset). Varhaisen tuen palvelumme on ennalta ehkäisevää, taloudellisesti järkevää ja helposti saavutettavaa matalankynnyksen toimintaa. Vastaamme lapsiperheiden tarpeeseen hakeutua tuen piiriin, kun arjen haasteet ja ongelmat ovat vielä ratkaistavissa perheen omia voimavaroja ja ongelman ratkaisutaitoja vahvistamalla ja perhe on motivoitunut muutostyöskentelyyn asettamiensa tavoitteiden saavuttamiseksi.

Osallistamme kuntalaisia kohtaamaan samankaltaista elämäntilannetta eläviä perheitä ja yhdistämme lapsiperhepalveluja tuottavia kumppaneita yhteistyöhön. Olemme jalkautuneet kasvatukseen, opetukseen ja nuorisotyöhön ja toteutamme eri-ikäisille ryhmätoimintaa itse ja yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa (srk, järjestöt, yhdistykset). Palveluohjaus tapahtuu kunta- ja Keusote-palveluista (neuvola, Verso jne.) koko kaupungin alueella. Monet kunnat ovat käyneet tutustumassa palvelumalliimme, viimeisimpänä Nurmijärvi.

Vaikutukset ihmisiin

V1 Työskentelemme koko perheen kanssa ja ehkäisemme ylisukupolvisia ongelmia. Varhainen tuki voidaan nähdä myös investointina, josta lyhyellä aikavälillä seuraa kustannuksia, mutta pitkällä aikavälillä hyvinvoinnin lisäksi myös kustannussäästöjä mm. syrjäytymistä ehkäisemällä.

Tuemme ja ohjaamme lapsen elämää ohjaavien aikuisten valmiuksia toimia yhdessä lapsen kanssa.

Osallistava työ alkaa jo ennen lapsen syntymää, sillä osallisuus ei toteudu tasavertaisesti syrjäytymisen ja lapsiperheköyhyyden vuoksi.

V2 Palvelukokonaisuus pirstaloituu. Yksittäinen järjestö ei todennäköisesti pysty tuottamaan nykyisen palvelun laajuutta ja laatua.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

Ei tunnistettuja vaikutuksia ympäristöön ja ilmastoon.

Vaikutukset henkilöstöön ja talouteen

V1 Toiminta on laajentunut ilman resurssien lisäystä avoimeen kohtaamispaikkatoimintaan, joka aiemmin tuotettu yhdistystoimintana (sopimusbudjetti noin 100.000 euroa) . Henkilöstö ja perhetalo Joutsikin budjetti pysyneet samana (500.000 euroa).

Ennalta ehkäisevä palvelu on taloudellisesti järkevää. Työryhmämme totesi, että yli 90% tulee autetuksi lapsiperheiden hyvinvoinnin ohjauksen yksilöllisellä tuella ja pysyy peruspalveluissa. Vuonna 2021 oli tuen piirissä 345 lasta ja 245 perhettä.

Palvelun vaikutukset ovat välittömiä ja välillisiä ja edellyttävät suunnitelmallista, pitkäjänteistä ja moniammatillista työtä. Teemme laajasti yhteistyötä kunta- ja Keusotepalveluja tuottavien toimijoiden kanssa ja koordinoimme myös kuntalaisten omaehtoista toimintaa seurakunnan, järjestöjen ja paikallisyhdistysten toimintaan.

Kun palvelun koordinoivastuu on kaupunkitasolla, voidaan kohtaamispaikkatoiminnassa pyrkiä turvaamaan vaikuttavuuden edellytykset, jotta julkiset THL:n asettamat arviointikriteerit toteutuvat.

V2 Toiminnan mahdollisissa muutoksissa on tärkeä antaa kuntalaisille mahdollisuuksia vaikuttaa ja toteuttaa ”lapsivaikutusten arviointi” käyttämällä esim. asiakasraatia, kokemusasiantuntijoita tai osallistuttamalla kuntalaisia monipuolisesti.

Vaikutukset yrityksiin

Ei tunnistettuja vaikutuksia yrityksiin.

Koonnut toimintojen skenaariovaihtoehtoista Merja Turpeinen 28.4.2022

KUM Kesken Uudenmaan Musiikkiopisto - tiivistelmä päätösten vaikutusten ennakoarvioinnista

Vaihtoehdot: V0 Nykyiset tilat, V1 Seutulantie 8 + enemmän tiloja Järvenpää-talolta ja sujuvampaa yhteistyötä koulujen kanssa, V2 Musiikkiopisto Järvenpää-talolla

Vaikutukset strategiaan

Järvenpään ja Tuusulan yhteisellä musiikkiopistolla on arvokas kulttuuriperintö kannettavanaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaan alueen musiikkiopistona. Sibeliuksen, Kokkosen, Heinisen, Hongiston ja muiden kuuluisien säveltäjien jalanjäljillä on tärkeää vaalia musiikkiperintöä ja jakaa sitä paikallisille lapsille ja nuorille.

Musiikkiopisto on tärkeä elävän musiikin tarjoaja alueella, ja tarvitsee konserttisalia toiminnalleen.

Musiikkiopisto tarvitsee yhtenäiset tilat, riittävän isot luokat isokokoisille soittimilleen (työhyvinvointi, opetuksesta lähtee ääntä), läheisen yhteyden konserttisaliin ja isommat tilat musiikkileikkikoululle, jotta ryhmäkoot voidaan pitää mahdollisimman suurina (lisää tuloja). Järvenpää-talolla eri musiikinlajien opetus olisi saman katon alla (klassinen, pop/jazz, kansanmusiikki) ja siten laajentaisi opetuksen kehittämismahdollisuuksia.

V1 ja V2 keskitetyt tilat mahdollistavat paremmin resurssiviisaat toimintatavat ja tilojen tehokäytön sekä hyvän esimiestyön ja yhteisöllisyyden.

Vaikutukset ihmisiin

Musiikkiopiston palveluja kehitetään kaikille kuntalaisille yhteistyössä varhaiskasvatuksen, koulujen ja muiden toimijoiden/palveluiden kanssa. Tutkimusten mukaan musiikki ja musiikkiharrastus edistävät hyvinvointia ja ennaltaehkäisevät monia ongelmia (masentuneisuus, kielen oppimisen vaikeudet, yksinäisyys, tarkkaavaisuuden ongelmat jne.). Esteettömät tilat Järvenpää-talolla mahdollistaisivat musiikkipalveluiden kehittämisen senioreille ja paremman saatavuuden myös lapsiperheille.

V1 ja V2 parantavat palvelujen saatavuutta. Isommat tilat mahdollistavat isommat ryhmäkoot ja tuovat enemmän tuloja musiikkiopistolle.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

Musiikkiopisto on käsillä tekemistä ja pitkälle akustista toimintaa (ei tarvita sähköä kuin sähkösoittimien soittamiseen), musiikkiharrastus on sopivaa vastapainoa digimaailmalle. Musiikkiopiston toiminnalla ei ole paljon vaikutusta ilmastoon ja muihin ympäristöasioihin.

V0 ja V1 Seutulantie 8 on kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus Järvenpäälle ja musiikkiopistolle sopiva talo.

Vaikutukset kunnan henkilöstöön ja talouteen

Keskitetyt toimintamallit tuovat säästöä. Jos musiikkiopiston toiminta laajenee, niin tarvitaan hieman lisää tuntiresurssia opettajille. Toisaalta musiikkiopisto saa myös tuottoa lisääntyvien oppilasmäärien myötä. Kaikki vaihtoehdot edellyttävät jonkinlaista remontointia (Seutulantie 8 ikkunaremontti ja Järvenpää-talolla kokoushuoneiden äänieristys).

Vaikutukset yrityksiin

Eri vaihtoehdoilla ei ole vaikutuksia yritystoimintojen edellytyksiin, kun tarkastellaan tilaratkaisuja. Jos musiikkiopiston toimintaa on enemmän Järvenpää-talolla, niin on paremmat tilat yritysyhteistyön järjestämiseen.

KIRJASTO - tiivistelmä päätösten vaikutusten ennakoarvioinnista

Vaihtoehdot: V0 Resursseihin sopeutettavat nykyiset tilat ja palvelut, V1 Maltillisesti kehittyvät palvelut nykyisissä tiloissa, V2 Kehittyvä kulttuurikampus – kulttuuritoimintojen toimintatilamuutokset ja ajassa elävät kirjastopalvelut

Strategiavaikutukset

Nykyisissä kirjastopalveluiden henkilöstöresursoinnissa ei ole huomioitu kaupungin kasvua, mistä syystä kirjastopalvelut etääntyvät kaupungin strategisista linjauksista. Henkilöresurssin kasvattaminen vastaamaan palvelutarpeita mahdollistaa jo nykyisissä tiloissa monet nykyresurssilla vääjäämättä supistuvat palvelut ja jäissä olevan, erityisesti ikääntyneiden ja lapsiperheiden/koululaisten palveluiden parantamiseen tähtäävät ratkaisut. Näitä ovat esim. ikääntyneiden ja muiden syrjäytymisvaarassa olevien digineuvonnan vakinaistaminen, pikkulapsi- ja vauvaperheille räätälöidyt, kielen kehittymistä tukevat palvelut. Toiminnallisen kulttuurikampuksen erilaisten kaupunkilaisten yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tukevien tila- ja toimintaratkaisuiden rakentaminen saattaisi olla merkittävä kaupungin veto- ja pitovoimaa lisäävä tekijä.

Vaikutukset ihmisiin

Kirjastopalvelut ovat kunnallisena peruspalveluna merkittävä tasa-arvon airut: maksuton Kirkes-kokoelmien käyttö, maksuttomat tapahtumat, ei-kaupalliset, viihtyisät ja turvalliset oleskelutilat, muut maksut kohtuullisia (Kirjastolaki). Palvelusopeutusten vaikutukset kohdentuvat erityisesti asiakaspalvelua ja neuvontaa tarvitseviin asiakasryhmiin (lapset, nuoret, ikääntyneet), hakeutuvia palveluita tarvitseviin (laitokset) ja sosioekonomisesti maksuttomien/edullisten peruspalveluiden varassa oleviin. Henkilöresurssin kasvattaminen vähentää painetta sopeuttaa peruskirjastopalveluita ja mahdollistaa mm. Ikääntyneiden digineuvonnan pitkäjänteisen kehittämisen, kouluyhteistyön vankistamisen, pikkulapsiperheiden palveluiden laajentamisen ja aikuisväestön kirjallisuussisältöjen avaamisen työtapojen kehittämisen. Kulttuurikampusmallin laajentuvat tilat mahdollistavat lisäksi eri asiakasryhmien virikkeellisen omaehtoisen toiminnan ja ohjatun toiminnan eri hyvinvointitoimijoiden yhteistyönä.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

Kirjastopalveluiden palvelumalli ja toimintaidea perustuvat vankasti jakamistalouteen ja kierrätykseen kaikissa skenaarioissa. Keskeinen sijainti palvelee saavutettavuutta eri suunnista.

Vaikutukset kunnan henkilöstöön ja talouteen

Kirjastopalveluiden rakenteellinen ongelma eivät ole tilat, vaan henkilöstöresurssin niukkuus palvelutoimintaan ja kasvavan kaupungin paisuvaan kysyntään nähden. Myös työsuojelullinen näkökulma on vahva, työpaikkaselvityksessä 2021/22 kartoitetaan henkilöstön työssäjaksamista. Järvenpään kirjastopalvelut ovat valtakunnallisessa ja alueellisessa taloudellisuusvertailussa maan terävintä kärkeä, mutta "tulos" perustuu suurelta osin kestäättömille henkilöstöratkaisuille. Palveluiden pitkäjänteinen turvaaminen ja kehittäminen edellyttävät V1/V2 -vaihtoehtoja.

Vaikutukset yrityksiin

Eri vaihtoehtoilla ei ole suoria vaikutuksia yrityksiin. Epäsuorat vaikutukset V2-vaihtoehdon myötä on kartoitettava muiden mahdollisesti samoissa tiloissa toimivien Hyvon palveluiden kanssa.

Koonnut toimintojen skenaariovaihtoehtoista Merja Turpeinen 28.4.2022

JÄRVENPÄÄ TALO – tiivistelmä päätösten vaikutusten ennakoarvioinnista

Vaihtoehdot: V0 Nykytila säilyy ennallaan, V1 Kehitetään nykyistä toimintatapaa, V2 Talon luonne muuttuu taidetaloksi

Strategiavaikutukset

Molemmat kehittämisen vaihtoehdot tukevat osaltaan strategisia tavoitteita. V1 toteuttaa strategisia tavoitteita erityisesti virikkeellisen kaupungin näkökulmasta ja luo olosuhteista laajemmin myös yritystoiminnalle kokous- ja kongressipalveluiden laajetessa toisen kerroksen vapautuessa taas ulosvuokrausta varten. V2 toteuttaa sekini virikkeellisen kaupungin näkökulmaa, painottuen enemmän Hyvä elämä ja toimiva arki näkökulman puolelle. Kulttuuritalona Järvenpää-talo voisi palvella laajemmin erityisesti nuoria ja ikääntyviä kulttuurin ja taiteen harrastajia, kun osa tiloista olisi Opiston ja Musiikkiopiston käytössä aamusta iltaan. Työkäisille palvelut säilyisivät ennallaan. Kääntöpuolena menetettäisiin tiloja yhdistysten ja yritysten tarpeisiin.

Vaikutukset ihmisiin

Molemmilla kehittämisen skenaarioilla on voimakas positiivinen vaikutus alueen väestöön. Järvenpää-talo on valtakunnallisesti tunnettu kulttuuritalo, joka tuottaa suurimman osan Järvenpään kulttuuripalveluista. Skenaarioiden erot kohdistuvat ehkä eniten niin että V1 on toteutuessaan vaikuttavampi yhdistysten ja yritysten näkökulmasta ja V2 parantaisi olosuhteista lasten, nuorten ja ikääntyneiden näkökulmasta.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

Molempien kehittämisskenaarioiden vaikutukset hyvin samankaltaiset. Ympäristövaikutukset lienevät suurimmat taloteknisissä ratkaisuissa ja ravintolapalveluissa. Ravintolapalveluiden tarjoaja tullaan kilpailuttamaan vuonna 2022.

Vaikutukset kunnan talouteen ja henkilöstöön

Skenaario 2 osalta tulot vähenevät skenaario 1 tasosta ja se voi aiheuttaa taloudellista painetta kaupungin talouden näkökulmasta. Järvenpää-talon talousnäkökulma on kohtalaisen samankaltainen molemmissa vaihtoehtoissa. V1 henkilöstövaikutuksissa voi arvioida, että Opiston ja Musiikkiopiston osalta sillä on positiivinen vaikutus henkilöstöön. Järvenpää-talon sijainti on erittäin saavutettava junalla kulkeville tuntiopettajille ja saattaa täten helpottaa rekrytointia ja työviihtyvyyttä.

Vaikutukset yritysisiin

V1 mahdollistaa talon käytön hieman monipuolisemmin yritysten käyttöön, joka saattaa pieneltä osin vaikuttaa positiivisesti yritystoiminnan edellytyksiin. V2 taasen mahdollistaa hieman vähemmän olosuhteita yrityksille. Kuitenkin salit ja muutamat muut tilat ovat edelleen ulosvuokrattavissa molemmissa vaihtoehtoissa, joten ero skenaarioiden välillä on arviolta vähäinen.

JÄRVENPÄÄN OPISTO - tiivistelmä päätösten vaikutusten ennakoarvioinnista

Vaihtoehdot: V0 Väistötilaratkaisut, V1 Järvenpää-talo, V2 Hajautetut toiminnot

Strategiavaikutukset

V1 on paras vaihtoehto, koska keskittäminen on resurssiviisasta ja taloudellista ja esteettömien tilojen määrä lisääntyy. Järvenpään Opiston hallinnassa olevat tilat tuovat toimintaan joustavuutta ja antavat paremmat mahdollisuudet tarjota kurssitoimintaa päiväaikaan myös kesken lukuvuoden ilmenneisiin tarpeisiin. Erityisesti kuvataiteen opetuksen huutava tilatarve ratkeaa ja siten voimme kehittää pitkäjänteisesti toimintaympäristöä vastaamaan alati muuttuvia tarpeita ajan hengen mukaisesti. Tulevaisuudessa päiväopetustilatarpeet lisääntyvät, kun senioreiden lukumäärä kasvaa Järvenpäässä. Kaupunkistrategiassa ei ole riittävästi huomioitu kasvavaa seniorikaupunkilaisten määrää. Seniorit haluavat harrastaa päivällä.

V1-vaihtoehdossa kuvataiteen perusopetuksen opetussuunnitelmaan asetetut sisällöt ja tavoitteet voidaan toteuttaa, mikä tällä hetkellä ei ole täysin mahdollista.

Vaikutukset ihmisiin

V1: Kaupunkilaisten hyvinvointi vahvistuu, kun harrastustoiminnan ja osaamisen vahvistamiseen liittyvän opetus-/kurssitarjonnan toteuttamiseen rakennetut toimintaympäristöt paranevat. Tilojen esteettömyys ja keskeinen sijainti mahdollistavat entistä paremmin mm. toimintakyvyltään heikompien kaupunkilaisten osallistumisen Järvenpään Opiston kurssitoimintaan.

Se antaa mahdollisuudet tiiviimpään yhteistyöhön eri kulttuuritoimijoiden kesken yhteisten produktioiden, kurssien, tilojen ja välineiden käytön osalta. Opetushenkilöstön työhyvinvointi ja työmotivaatio paranevat, kun epävarmuus Järvenpään Opiston opetustiloista erityisesti kuvataiteissa lievenee.

V1: Kun kaupungin palvelut siirtyvät digitaaliseen muotoon, Järvenpää-talo ja kirjasto voivat kehittää yhdessä tiiviimmin digitukipalvelua sekä muuta digitaaliseen osaamiseen liittyvää toimintaa ja lainaamista. Kaupunkilaisten (erityisesti senioreiden ja maahanmuuttajien) digiosaamisen kehittämiseen täytyy panostaa, että kaupungin investoinnit verkkopalveluihin tuottavat parhaan tuloksen.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

V1: Järvenpään Opisto saa sisäilmaltaan terveelliset ja turvalliset toimintaympäristöt. Opiston 5000 opiskelijan asianmukaiset toimintaympäristöt on entistä paremmin turvattu.

Vaikutukset kunnan talouteen ja henkilöstöön

V1-mallissa keskitetyimmät toimintaympäristöt tuovat säästöä sekä lyhyellä että pitkällä aikajänteellä. Sijainti mahdollistaa materiaalien, välineiden ja muun kaluston yhteiskäyttöä eri toimijoiden kanssa. Myös ajansäästö on merkittävä, kun opetushenkilöstön siirtymät vähenevät.

Vaikutukset yrityksiin

V1: Järvenpään Opiston mahdollisuudet järjestää arkipäivisin omissa tiloissa tilaus- ja työllistymistä tukevaa koulutusta paranevat.

Koonnut toimintojen skenaariovaihtoehdoista Merja Turpeinen 28.4.2022

KOTOUTUSMISPALVELUT - tiivistelmä päätösten vaikutusten ennakoarvioinnista

Vaihtoehdot: V0 Verson toimintamalli, keskitetty palvelu, V1 Lisätään alueellista toimintaa sähköisen asioinnin ja tiedottamisen osalta, V2 Palvelu integroidaan muihin palveluihin.

Strategiavaikutukset

Vieraskielisen väestön kasvaa n. 200 hlöä/vuosi. Kotoutumispalvelut toimii koordinoivana palveluna ja tuottaa johtamisessa tarvittavaa tietoa. Verson toiminta keskitetysti tukee asiantuntijuuden kehittymistä, joka näkyy asiakastyön tehokkuutena ja laajana verkostotyönä, joka puolestaan varmistaa toiminnan skaalautumisen. Alueellisen palvelun kehittäminen ja lisääminen osaksi kaupungin palvelua vahvistaa toimintaa taloudellisesti ja tehokkaasti.

V2 vaihtoehtoa tulee ottaa osaksi suunnitelmallista kehittämistyötä, mutta kaikkien kotoutumispalvelujen toimintojen integroiminen muihin palveluihin voi vaikuttaa kielteisesti.

Vaikutukset ihmisiin

Verson keskitetty matalankynnyksen palvelu varmistaa eri ikäisten maahanmuuttajataustaisten tiedottamisen, neuvonnan ja ohjauksen. Asiakasta voidaan ohjata palvelussa tai auttaa toiseen palveluun, osalliseksi erilaisiin asioihin. Ohjaus voi olla tarvittaessa pitkäkestoista. Varmistaa lakisääteisen toiminnan toteutumisen.

Alueellinen palvelu kaupungin palvelun rinnalla tavoittaa laajemman väestöryhmän ja välittää laaja-alaisesti tietoa.

Integroidussa palvelussa vaarana on ohjauksen häviäminen. Asiakaskohtaisesti voi olla laaja-alaisen, pitkäkestoisen asioinnin tarpeesta. TNO-työ vaatii henkilöstöä ja työaikaresursseja.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

Kotoutumisen tukeminen on laaja-alaista ohjausta ja neuvontaa. Tehokkainta se on henkilökohtaisena opastuksena, jota Verso pystyy tekemään. Verso opastaa erilaisissa asumiseen liittyvissä kysymyksissä ja selvittelyissä. Verkostotyössä vaikutetaan kulttuurien väliseen vuorovaikutukseen, väestön moninaisuuden kehittymiseen. Edesautetaan kulttuureja kohtaamisessa - yhteistyö 3. sektorin kanssa.

V1 tukee kunnan toimintaa. Väestön kehityksen myötä siirrytään myös integroituihin palveluihin, mutta vaikuttavuudeltaan keskitetty palvelu vastaa paremmin tarpeeseen.

Vaikutukset kunnan henkilöstöön ja talouteen

Kotoutumispalvelut tukevat vieraskielisen väestön kouluttautumista ja työllistymistä sekä osallisuutta sekä ennaltaehkäisevät korjaavien palvelujen tarvetta. Kaikki vaihtoehdot palveluna työllistävät ja lisäävät kaupungin henkilöstöä. Keskitetty palvelu tehokasta, taloudellista + antaa tuen muille palveluille.

Vaikutukset yrityksiin

Hyvät kotoutumista tukevat palvelut tukevat vieraskielisen väestön hakeutumista asettautumista kuntaan. Uusi kuntalainen + perhe tarvitsee tiedon palveluissa ja ohjausta asioinnissa. Lähipalvelu varmistaa tuen ja alueellinen etäpalvelu saavuttaa paremmin jo työllistyneitä henkilöitä + yrityksiä, jotka harkitsevat vieraskielisen työvoiman rekrytointia. Alueellisessa palvelussa on paljon kehittämispotentiaalia. Järvenpääläinen voi työllistyä alueen yrityksiin.

Koonnut toimintojen skenaariovaihtoehtoista Merja Turpeinen 28.4.2022

LIIKUNTAPALVELUT – tiivistelmä päätösten vaikutusten ennakoarvioinnista

Vaihtoehdot: V0 Nykytila, V1 Maltillisesti kehittyvä nykytila kaupungin omana/osittain ulkoistettuna toimintana, V2 Voimakas satsaus liikuntapalveluihin

Strategiavaikutukset

V2 vs. V1 Kaupunki lisää resursseja liikuntapalveluihin (mm. henkilöstö, talous) liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi. Liikuntatoiminta on entistä vaikuttavampaa läpi elämänkaaren (mm. ikääntyneiden määrän kasvu vs. toimintakyky, lasten ja nuorten liikunnan + matalan kynnyksen ja soveltavan liikunnan lisääminen), järvenpääläisten hyvinvointi lisääntyy huomattavasti liikunnan avulla (Järvenpää on kulttuuri ja liikuntakaupunki). Nopeutetaan Liikuntaolosuhdeselvitys 2021–2035 toteutusta (mm. tapahtumat, omaehtoinen- ja ohjattu liikunta). Saavutetaan esteetön, saavutettava, turvallinen, käyttötarkoitustaan vastaava liikuntaolosuhdeverkosto aiemmin. Pienennetään enemmän liikkumattomuuden aiheuttamia kustannuksia. Yhteistyö lisääntyy eli saamme yhdessä enemmän aikaan (poikkihallinnollisuus mm. opetus- ja kasvatuspalvelut + ulkoisen verkostotoiminta/mm. 3. sektori, elinkeinoelämä, naapurikunnat, lajiliitot). Järvenpään liikuntapalvelut olisivat Kuumakuntien vaikuttavin hyvinvoinnin lisääjä liikuntapalveluiden avulla, merkittävä pito- ja vetovoimatekijä, liikunnan edelläkävijä.

Vaikutukset ihmisiin

V2 vs. V1: Kaupunki lisää resursseja liikuntapalveluihin (mm. henkilöstö, talous) liikunnallisen elämäntavan lisäämiseksi. Liikuntatoiminta on entistä tavoitettavampaa, monipuolisempaa, vaikuttavampaa läpi elämänkaaren (mm. ikääntyneiden määrän kasvu vs. toimintakyky, lasten ja nuorten liikunnan + matalan kynnyksen ja soveltavan liikunnan lisääminen), järvenpääläisten hyvinvointi lisääntyy huomattavasti liikunnan avulla (Järvenpää on kulttuuri ja liikuntakaupunki, ”Liikunnallinen kulttuurikaupunki”). Nuorena liikunnallisen elämäntavan omaksunut henkilö jatkaa todennäköisesti myös aikuisiässä liikuntaa.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

Järvenpää vastaa ilmastonmuutoksen, luonnonvarojen hupenemisen ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen haasteisiin resurssiviisaudella. Idea on pienentää haitallisia ympäristövaikutuksia niin, että samalla edistetään asukkaiden hyvinvointia ja vahvistetaan alueen kilpailukykyä muuttuvassa maailmassa. Liikuntapalvelut omalta osaltaan toimii em. mukaisesti. Kevyen liikenteen väylien kehittäminen ja niiden käytön kannustaminen läpi elämänkaaren mm. koulu- ja työmatkoilla yhdessä kaupunkikehityksen kanssa (Järvenpään pyöräliikenteen kehittämissuunnitelma).

Vaikutukset kunnan henkilöstöön ja talouteen

Kaupungin panostus henkilötyövoimaan ja olosuhteisiin lisää merkittävästi tuloksellisuutta, tuottavuutta ja työhyvinvointia. Investointien aikaistus sekä mahdolliset liikuntapalveluiden lisäinvestoinnit.

Vaikutukset yrityksiin

Yhteistyömahdollisuudet kasvavat eli saamme yhdessä enemmän aikaan eri kohderyhmille mm. lapset, nuoret ja perheet (poikkihallinnollisuus + ulkoisen verkostotoiminta/mm. 3. sektori, elinkeinoelämä, naapurikunnat, lajiliitot).

MUSEOPALVELUT - tiivistelmä päätösten vaikutusten ennakoarvioinnista

Vaihtoehdot: V0 Nykytila jatkuu, V1 Nykyistä laajempi toiminta, V2 Merkittävä vetovoiman kasvu ja museon tuntuva kehittäminen

Strategiavaikutukset

V1 mahdollistaa kesäkauden museotoiminnan Villa Kokkosessa ja Suvirannassa. Vaihtoehdot 1 ja 2 tukevat osaltaan strategisia tavoitteita. V2 luo kuitenkin aidot edellytykset strategian tavoitteiden saavuttamiseksi. V1 tavoitteet voidaan saavuttaa osittain, mutta toiminnan todelliselle kehittämiselle strategian mukaisesti ei V1 tarjoa vielä riittävästi resursseja.

Vaikutukset ihmisiin

Nykytilan jatkumisella on kielteisiä vaikutuksia vähäisten resurssien takia. V1 lisää palvelutarjontaa ja siten myönteisiä vaikutuksia. V2 uudistaa palveluntuotannon tavat ja lisää merkittävästi myönteisiä vaikutuksia. Museotoiminnalla on merkittäviä lapsivaikutuksia laajan ja vakiintuneen kulttuurikasvatustyön kautta osana Koulujen kulttuuripolku -toimintaa. Kaikki Järvenpään koululaiset ja päiväkotiryhmät vierailevat säännöllisesti museokohteissa, kokoelma-amanuenssi kiertää kaikissa Järvenpään kouluissa, ja koululaiset sekä päiväkotikouluikäiset lapset osallistuvat museopedagogiseen toimintaan osana lasten ja nuorten oikeutta taiteeseen, kulttuuriin ja kulttuuriperintöön. V1 ja V2 skenaarioissa lasten asema ja oikeudet vahvistuvat. V1 ja V2 skenaarioissa muiden haavoittuvassa asemassa olevien sekä ikäihmisten asema ja oikeudet vahvistuvat. V1 ja V2 skenaarioissa ikäihmisille ja haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille suunnattua museotoimintaa voidaan kehittää ja kasvattaa (jalkautuminen vanhuspalveluihin, yhteistyö vapaaehtoisverkoston kanssa, ikäihmisille suunnattu yleisötyö).

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

Skenaarioilla ei suoria vaikutuksia ympäristöön ja ilmastoon, paitsi lisärakentamisen ja suojelutyön mahdollistamisen kautta. Maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön kohdistuu myönteisiä vaikutuksia skenaarioissa 1 ja 2, merkittävimmin skenaariossa 2.

Vaikutukset kunnan henkilöstöön ja talouteen

Htv-lisäyksiä skenaarioissa 1 ja 2, kasvattavat tuloksellisuutta ja taloudellista tuottavuutta. Lisäävät toisaalta myös investointeja ja menoja.

Vaikutukset yrityksiin

Museotoiminnalla on tutkitusti merkittävää aluetaloudellista vaikuttavuutta. Taide ja kulttuuri ovat minkä tahansa alueen merkittävin veto- ja pitovoimatekijä paitsi asukkaille, kävijöille ja turisteille, niin myös yrityksille ja työntekijöille.

"Museoiden aikaansaama kansantaloudellinen hyöty muodostuu arvonlisästä, arvonlisän ja välituotekäytön tuomasta kulutuksesta kerrannaisvaikutuksineen. Museoiden oma toiminta kasvattaa museoiden sijaintialueelle kohdentuvaa rahamäärää. Rahat kohdistuvat pääasiassa palkkoina ja veroina sekä muiden palveluntarjoajien saamina maksuina museon sijaintialueella. Museoiden toiminta kasvattaa sijaintialueensa taloudellista toimeliaisuutta noin 132 - 166 miljoonalla eurolla vuosittain. Museot tuottavat sijaintialueillaan lähes pelkinä verotuloina takaisin kuntien niihin sijoittaman summan. Lisäksi museot parantavat alueen työllisyyttä ja tulotasoa sekä tuovat tämän kautta hyvinvointia monella eri tavalla. Tämä hyöty on sekä henkistä että taloudellista ja siihen liittyy myös alueen imagoon ja tunnettuuteen liittyviä vaikutuksia. Aluetalouden näkökulmasta museo on hyvä sijoitus jo pelkästään rahallisessa mielessä." Lähde: Museoliitto, [Museoiden taloudellinen vaikuttavuus \(museoliitto.fi\)](https://www.museoliitto.fi)

NUORISOPALVELUT - tiivistelmä päätösten vaikutusten ennakoarvioinnista

Vaihtoehdot: V0 Monitoimintatila Temalin nuorisopalvelut, V1 Koordinoivat nuorisopalvelut, V2 Kohdennetut nuorisopalvelut

Strategiavaikutukset

Nuorten määrä Järvenpäässä kasvaa. Ehkäisevän nuorisotyön tavoite on turvallisen, motivoivan ja monipuolisen vapaa-ajan mahdollistaminen järvenpääläisille nuorille yhteistyössä monitoimijaisen verkoston kanssa. Toiminta perustuu kohtaamiseen, yhdenvertaisuuteen ja osallisuuteen. Turvallisessa ympäristössä mahdollistetaan nuorille onnistumisen kokemuksia ja pettymysten sietämisen opettelua. Vapaa-aikaa voidaan viettää ilman koulumaailman tai vaikkapa sosiaalipalvelujen paineita. Nuorisotyö on resursseiltaan pieni, mutta tavoitettavuudeltaan laaja toimiala, jonka vaikutuksia ei ole aina helppo osoittaa. Nuorisokanuuna toteutti v. 2021 ensimmäisen kansallisen nuorisopalvelujen toimintaan osallistuvien nuorten kyselyn (N = 3393; 53 kuntaa ja 238 nuorisotilaa). Tulosten mukaan nuorisotilalla koetaan porukkaan kuulumisen tunnetta, ja siellä tavataan kavereita. Jopa 69 % kokee voivansa löytää nuorisotilalta uusia kavereita, ja yli puolet on löytänyt. Nuorisotalotyöllä on merkitystä yksinäisyyden torjumisessa, joka on merkittävä hyvinvoinnin seurantaindikaattori myös Järvenpäässä. V0 ja V1 toteuttavat parhaiten nuorisotyön ohjeistuksia ja lakia ja keskittyvät perus- ja ehkäisevään työhön. Toiminta vapaa-ajalla korostuu V0 ja osin myös V1. Harrastustakuun toteutuminen laadukkaasti ja heikommassa asemassa olevat huomioiden edellyttää kumppanuuden syventämistä kolmannen sektorin kanssa. V2 kääntää nuorisotyön suunnan enemmän korjaavaan toimintaan ja yksilölliseen tukemiseen opintojen sujumiseksi. Lisäksi nuorisopalvelut olisivat järjestämisvastuussa avoimen- ja kerhotoiminnan osalta, mikä edellyttää erilaista työtötta ja täydennyskoulutusta. Riskinä on matalan kynnyksen ja maksuttomien vapaa-ajanviettomahdollisuuksien vähentyminen sekä nuorten tuntemuksen kaventuminen. Ammatillisuus ja pitkäjänteinen työskentely vaarantuvat, jos toimijat ovat yhdistyksiä ja/tai vapaaehtoisia.

Vaikutukset ihmisiin

V0 tukee parhaiten kohtaamiseen perustuvaa toimintaa. V0 ja V1 nuorisotyön näkyvyys arjessa lisää turvallisuudentunnetta kaupungissa ja helpottaa yhteydenottoa huoltajien taholta. V1 ja V2 riskinä on niiden nuorten katoaminen, jotka tarvitsevat maksuttomia, matalan kynnyksen vapaa-ajantoimintoja ja joita ei koulumaailmasta tavoiteta helposti. V2 nuorisotyön riskinä "hukkua" koulumaailmaan. Muiden palvelujen rinnalle ei ole tuottaa sellaista palvelua, joka tukee nuorta vapaa-aikana.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

VE0 ja 1 nuorisotalo toimii nuorisokulttuurin keskuksena. Kaikissa vaihtoehtoissa tapahtumat ja jalkautuminen, nuorten asioiden esillä pitäminen niin verkostoissa kuin mm. päätöksenteossa ovat osa järvenpääläistä nuorisokulttuuria.

Vaikutukset kunnan henkilöstöön ja talouteen

Nuorisopalvelujen henkilöstöresurssit ovat pienet verrattuna lähikuntiin: 7 koko-aikaista ja 5 osa-aikaista (esim. Hyvinkäällä vastaavat 11/10). Henkilöstökustannukset ovat n. 400 000€/v ja toiminnan kustannukset n. 80 000€/v. Merkittäviä säästöjä ei tule syntyä, tehdään toteutus jatkossa millä tavalla hyvänsä.

Vaikutukset yrityksiin

Kolmannen sektorin kumppanuudet ja yrittäjäyhteistyö (esim. kuntosali) korostuvat tulevaisuudessa. V0 oppilaitosyhteistyötä (esim. Step-koulutus; työssäoppimispaikat nuoriso- ja yhteisöohjaajille) voidaan jatkaa ja kehittää, V1 se supistuu ja V2 päättynee. V2 muille kumppaneille ei voida tarjota enää nuorisotiloja. Kohdennettu ryhmätoiminta (kuraattori, erityisnuorisotyö) menettää mahdollisuuden sitouttaa nuoria vapaa-ajan toimintaan ryhmän päätyttyä.

PALVELUPISTE – tiivistelmä päätösten vaikutusten ennakoarvioinnista

Vaihtoehdot: V0 Hyvon oma palvelupiste, V1 Neuvonta- ja asiakaspalvelut keskitetyssä kaupungin asiakaspalvelupisteessä, V2 Neuvonta- ja asiakaspalvelut verkko- ja mobiilipalveluin

Strategiavaikutukset

V0 ei tule jatkumaan Perhelän toimitiloihin siirryttäessä.

Vaikutukset ihmisiin

Asiakaspalvelu tulee siirtymään kokonaisuudessaan yhä enemmän sähköiseksi, jolloin asiakkaan asiointi ei ole aikaan eikä paikkaan sidottua. Kuitenkin heikommassa asemassa olevien kohdalla paikan päällä asiointi tulee säilymään, mutta tulee painottumaan sähköisten kanavien käytön neuvontaan ja tukeen. Sähköinen asiointi mahdollistuu myös asiakaspalvelupisteessä tai esim. kirjastossa. Verkko- ja mobiilipalvelujen lisääntyminen (myös neuvonta) tulee todennäköisesti alussa aiheuttamaan kielteistä vaikutusta varsinkin nykyiseen ikääntyneisiin sekä heikommassa asemassa oleviin asiakkaisiin. Palvelujen siirtyminen täysin verkkoon ja mobiiliin poistaa monelle tärkeän ns. helposti saavutettavan sosiaalisen kontaktin, jonka asiakas saa asiakaspalvelupisteessä. Asiakaspalvelun keskittyminen ylipäätään helpottaa kaupunkilaisen asiointia, tapahtuu asiointi paikan päällä tai sähköisesti.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

Ei tunnistettuja vaikutuksia.

Vaikutukset kunnan henkilöstöön ja talouteen

Keskitetty ratkaisu mahdollistaa järkevät työprosessit ja toimintamallit. Asiakasnäkökulmasta tuloksellisuus ja tuottavuus paranevat. Onko kunnalla 2030 enää lainkaan omaa palvelupistettä?

Vaikutukset yrityksiin

Ei tunnistettuja vaikutuksia.

YHTEISÖPALVELUT – tiivistelmä päätösten vaikutusten ennakoarvioinnista

Vaihtoehdot: V0= Yhteisöpalvelut Myllytiellä ja verkostoyhteistoimintaa ympäri kaupunkia, V1= Kohtaamispaikkatoimintaa elinkaarimallilla, V2= Järjestöt ja yhteisöt toteuttavat toimintaa

Strategiavaikutukset

Järvenpään väestöennuste huomioiden kasvua on joka ikäryhmässä. Strategisten painopisteiden kannalta yhteisöpalvelut edistävät asukkaiden, yhdistysten ja yhteisöjen kumppanuutta. Toteutamme yhdessä toiminta- ja demokratiaosallisuutta, toimintamme tukee ja rohkaisee asukkaita tekemään hyviä arjen valintoja. Asukaslähtöisen toiminnan vahvistaminen tukee ihmisten hyvinvoinnin vahvistumista. Hyvän elämän ja toimivan arjen turvaamiseksi pyrimme huomioimaan heikoimmassa asemassa olevien kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistyöhön, yhteistyössä laajan toimijaverkoston kanssa. Yhteisöissä tehtävä yhteinen työ tuottaa toimintaa, joka ennaltaehkäisevästi ehkäisee kalliimpien palvelujen tarvetta hyvinvointialueella.

Vaihtoehtoista V1 toteuttaa parhaiten edellä kuvattua toimintaa. Keskitetystä toiminnasta siirrytään alueelliseen toimintaan. Kohtaamispaikkatoiminnat elinkaarimallin mukaisena synnyttää synergiaetua laajemman asiakaskunnan kohtaamistyössä sekä antaa vakaamman henkilöstöresurssin toimintojen toteuttamiselle. Toiminnan toteuttajatahot ovat sekä kaupunkiorganisaation toimijoita että verkostoyhteistyötahoja. Koordinointivastuu säilyisi kaupungin toiminnoissa niin, että yhteiskehittämisen mallein tunnistamme tarpeet, kohdennamme toimintaa ja toteutamme sitä sekä itsenäisesti että yhteistyössä.

Vaikutukset ihmisiin

Yhteisöpalvelut ja Myllytien toimintakeskus on tuttu ja turvallinen paikka, joka madaltaa heikommassa asemassa olevien osallistumista toimintaan. Tuotamme maksutonta osallisuustoimintaa, terveyseroja kaventavaa kohdennettua ryhmätoimintaa sekä kotiympäristön läheisyyteen vietävää asukas- ja lähitalotoimintaa. Palvelujen tarpeet tunnistetaan helposti ja asukkaita kyetään ohjaamaan muiden palveluiden ja toimintojen piiriin, mikäli ennaltaehkäisevä toiminta ei kannattele heitä tai jokin muu osallisuuden muoto tai paikka voisi tukea heitä paremmin. Toimintaa toteutetaan yhteistyössä hyvinvointialueen palveluiden, järjestö- ja yhdistystoimijoiden, seurakuntien ja koko kaupunkiorganisaation kanssa. Myllytien toimintakeskuksen asiakasneuvosto ja yhteistyössä toteutetut työpajat, asiakasraadit ja muut vaikuttamistoimintoihin tähtäävät tapahtumat lisäävät asukkaiden demokratiaosallisuutta. Toiminta sisältää neljännen sektorin vapaaehtoisten tekemän työn lähitalo- ja asukastoiminnassa sekä avoimissa ryhmä-, kerho- ja tapahtumatoiminnoissa. Kaupungin omana toimintana toteutetaan strategisten painopisteiden tavoitteiden mukaisia toimintoja, joissa sosiaalisen pääoman vahvistaminen on keskiössä terveys- ja hyvinvointieroja kaventavasti.

Kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen eri puolille kaupunkia mahdollistaisi laajemman asukkaiden kuulemisen ja toiminnan. Elinkaarimallin mukainen toiminta tukisi eri ihmis- ja ikäryhmien kanssa tehtävää työtä ja saisi synergia etua yhdistämällä henkilöstöresurssia kohdentamalla yhdessä suunniteltuihin kokonaisuuksiin.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

Palvelut sijaitsevat lähellä asukasta kaikissa vaihtoehtoissa.

Vaikutukset henkilöstöön ja talouteen

Yhteisöpalveluiden 3 htv on niin pieni, ettei sillä ole juuri merkitystä kunnan talouteen. Hyvä yhteistyö organisaation muiden toimijoiden kanssa antaa vahvuutta osallisuustyölle, myös heikommassa asemassa olevia kuntalaisia tukien. V2 lisää järjestöjen ja yhdistysten toimintaedellytyksiä ja muutos mahdollistuu kasvattamalla yhdistysten ja yhteisöjen tila- ja toiminta-avutuksia.

Vaikutukset yrityksiin

Ei tunnistettuja vaikutuksia.

YLEISET KULTTUURI- JA TAPAHTUMAPALVELUT – tiivistelmä päätösten vaikutusten ennakoarvioinnista

Vaihtoehdot: V0 Maltillisesti kehittyvä/nykytila, V1 Säästöyistä kaventuva, V2 Voimakas satsaus kulttuurikaupunkiin

Strategiavaikutukset

Nykyisessä taloustilanteessa lienee V0 realistisin vaihtoehto eli nykyinen monipuolinen kulttuuritarjonta säilyy. V2 olisi strategisesti vaikuttavin, mutta vaatisi suuria taloudellisia satsauksia palveluverkkoon ja käyttötalouteen, eivätkä ne liene mahdollisia. V1 toteuttaa säästöjä, mutta ei ainuttakaan strategista tavoitetta.

Vaikutukset ihmisiin

V2 toisi suuri vaikutuksia, mutta vaatii suuria satsauksia. V1 Negatiivisia vaikutuksia erityisesti nuoriin ja ikääntyneisiin, joihin suurin osa kulttuurin täydentävästä ohjelmistosta painottuu. Tapahtumien väheneminen kohdistuu eniten työikäisiin. V0 lienee realistisin.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

Erot skenaarioiden välillä on kohtalaisen pienet. Toiminta nojautuu suuresti muiden hallinnassa oleviin tiloihin (esim. Järvenpää-talo), joten oman toiminnan vaikutus näyttäytyy lähinnä kulttuuriperinnön osalla. Tapahtumien vaikutukset ovat osittain ristiriitaiset, saattavat hetkellisesti tuottaa esim. melua, mutta vaikuttavat samalla positiivisesti kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön.

Vaikutukset kunnan henkilöstöön ja talouteen

Pienessä yksikössä erot skenaarioiden välillä ovat kohtalaisen pienet.

V1 käyttötalouden osuus on selkeästi vähäisempi ja vaikuttaa sitä kautta työllisyyteen ja ääritapauksessa on vaikutuksia myös HTV. V2 taasen lisää niin henkilöstö kuin käyttösuunnitelmamenoja, mutta tuo arvion mukaan huomattavan tuottavuuden ja tuloksellisuuden lisääntymisen. V0 nykytilanne säilyy ja toimintaa voidaan toteuttaa nykyisellä volyyymilla.

Vaikutukset yrityksiin

V2 lisää selvästi Järvenpään mainetta kulttuurikaupunkina ja voi näin ollen lisätä kaupungin vetovoimaan myös yritysten suhteen. Tapahtumien määrän kasvattaminen saattaa myös synnyttää uudenlaista yritystoimintaa tai vähintäänkin sillä on välillisiä vaikutuksia työpaikkojen muodostumisen osalta. Myös aluetaloudelliset vaikutukset kasvavat huomattavasti tapahtumaekosysteemin kasvaessa ja päinvastoin pienenevät sen supistuessa.

YHDISTYSTEN KÄYTÖSSÄ OLEVAT TILAT – tiivistelmä päätösten vaikutusten ennakoarvioinnista

Tarkastelussa on kolme vaihtoehtoista ratkaisumallia. Nykytilaa ei kuvata tässä yhteydessä, sillä se ei tule jatkumaan. Kaikissa vaihtoehdoissa yhdistysten käytössä olevien tilojen luonne muuttuu. Osasta nykyisistä tiloista luovutaan, mutta tilalle etsitään muita käytettäviä tiloja. Moni- ja yhteiskäyttötiloja lisätään, tilanvuokraus muuttuu joustavammaksi ja uudella tilanvarausjärjestelmällä varauskäytännöt muuttuvat selkeämmiksi.

V1 Seitsemän (7) käytössä olevaa kiinteistöä. Yhdistykset ja kaupunki koordinoivat tiloja saman verran.

V2 Seitsemän (7) käytössä olevaa kiinteistöä. Kaupungin koordinoimia tiloja vähemmän.

V3 Neljä (4) käytössä olevaa kiinteistöä.

Strategiavaikutukset

Kaikki kolme vaihtoehtoa tuovat merkittäviä muutoksia nykytilaan. Nykyinen kymmenen kiinteistön kokonaisuus tulee vähentymään, mutta uuden tilavarausjärjestelmän ja tilavuokrausperiaatteiden avulla jaettava kasvaa eli yhdistysten käytössä oleva tilakapasiteetti kasvaa. Tämä edellyttää yhdistyksiltä muutosta toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Suurin muutos nykytilaan on vaihtoehdossa kolme. Tilojen yhteiskäyttö voi parhaassa tapauksessa vahvistaa yhdistysten välistä yhteistyötä ja näin jopa parantaa toimintaedellytyksiä. Kaupungin näkökulmasta tämä tarkoittaa hyvinvoinnin lisääntymistä ja kaupunkikulttuurin rikastumista. Kaupungin ja yhdistysverkoston jatkuva ja avoin keskusteluyhteys on edellytys tässä onnistumiselle.

Vaikutukset ihmisiin

Kaikki kolme vaihtoehtoa tuovat merkittäviä muutoksia nykytilaan. Nykyinen kymmenen kiinteistön kokonaisuus tulee vähentymään, mutta uuden tilavarausjärjestelmän ja tilavuokrausperiaatteiden avulla jaettava kasvaa eli yhdistysten käytössä oleva tilakapasiteetti kasvaa. Tämä edellyttää yhdistyksiltä muutosta toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Suurin muutos nykytilaan on vaihtoehdossa kolme. Kaikissa vaihtoehdoissa merkittävää on tunnistaa yhdistysten omaleimaisuus, ja ne yhdistykset, jotka voivat luontevasti toimia yhteiskäyttötiloissa. Lisäksi on tunnistettava yhdistysten tarpeet hyödynnettäessä muuta kaupungin tilakapasiteettia. Tilojen yhteiskäyttö voi parhaassa tapauksessa vahvistaa yhdistysten välistä yhteistyötä ja näin jopa parantaa toimintaedellytyksiä ja tuoda uusia ihmisiä mukaan toimintaan. Tällä olisi hyvinvointia ja terveyttä edistäviä vaikutuksia, kun ihmisille löytyy mielekästä tekemistä ja toimintaa ja heidän osallisuutensa vahvistuu.

Syksyllä 2021 toteutetun kuntalaiskyselyn mukaan eniten kannatusta sai vaihtoehto, jossa kaupunki ylläpitää ”yhdistysten taloja”, joita yhdistykset voisivat vuokrata kaupungilta. Ylipäänsä tärkeäksi koettiin se, että tilat olisivat mahdollisimman vähän tyhjillään ja tilojen hinta olisi käyttäjille huokeat.

Yhdistystoimijoiden erilaiset tarpeet esimerkiksi välineistön ja materiaalin säilyttämisen suhteen voivat aiheuttaa sen, että yhteiset tilat osoittautuvat hankaliksi käytön kannalta.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

Muutoksen myötä jatkossa osa yhdistysten käytössä olevista tiloista saattaa olla etäämmällä kuin nyt. Tällöin matkan mitta ja siihen käytettävä aika kasvaa. Toisaalta Järvenpää on kompaktin kokoinen, joten mikään tila ei ole kohtuuttoman kaukana. Ikääntyneiden osalta saattaa tulla saavutettavuus- sekä esteettömyysaasteita. Lasten ja nuorten osalta korostuu liikkumisen turvallisuus. Tilojen hyvä saavutettavuus edellyttäisi joukkoliikenteen kehittämistä ja yhteistyötä kaupunkikehityksen kanssa.

Vaikutukset kunnan henkilöstöön ja talouteen

Kaupungin tilaomaisuuden kehittämisperiaatteiden mukaisesti tilaomistuksen tehtävänä on varmistaa terveelliset ja turvalliset sekä muuntojoustavat tilat taloudellisesti kestäväällä tavalla mahdollistaen tilojen tehokkaan käytön sekä kohdentamisen kuntalaisille lisäarvoa tuottavaan toimintaan.

Koonnut toimintojen skenaariovaihtoehdoista Merja Turpeinen 28.4.2022

Kustannuksia on tarkasteltu kunnan näkökulmasta tilojen ylläpidon ja pts-investointien näkökulmasta. Kaikissa esitetyissä vaihtoehdoissa kunnan kustannukset tulevat laskemaan nykyisestä tasosta. Suurin vaikutus on vaihtoehdolla 3.

Tilakysymykseen etsitään korvaavia ratkaisuja tilojen nykyisten käyttäjien kanssa yhteistyössä ennen muutoksen toimeenpanoa. Muuttuvassa tilanteessa yhdistykset joutuvat tarkastelemaan ja suunnittelemaan toimintaansa joiltain osin uudella tavalla. Jatkossa yhdistysten odotetaan maksavan bruttovuokraa, joka kattaa kaikki ylläpitokulut. Yhdistysten on mahdollista hakea avustusta vuokriin, mutta avustustaso laskee nykyisestä. Yhdistyksille koituu jatkossa suurempi taloudellinen paine. Kustannuksia voi osin hillitä tilojen yhteiskäytöllä, jolloin kustannukset jakaantuvat. Vuoroperusteisessa käytössä (esimerkiksi koulujen tilat) maksetaan kustannuksia ainoastaan varausten/käytön mukaan.

Uuden tilanvarausjärjestelmän ja tilahallintaohjelman avulla tilojen käyttö tehostuu, käyttö on tarveperustaista. Yhteiskäyttö lisääntyy. Vaikutus on suurin vaihtoehdossa kolme.

Talouden tasapainon säilyttäminen tiukassa taloudellisessa tilanteessa ja samalla tärkeän yhdistystoiminnan tukeminen on haastava yhtälö. Mikäli asiassa ei saada ratkaisua päätöksentekovaiheessa, merkitsee tämä hyvinvoinnin palvelualueen jonkin muun palvelun vähentämistä ja/tai mahdollisia henkilöstövähennyksiä.

Vaikutukset yrityksiin

Ei tunnistettuja yritys- eikä työllisyysvaikutuksia.